Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru), judecător Silivestru Ecaterina
Dosarul nr. 2r-271/25 (2-24137909-02-2r-07022025)

D E C I Z I E

7 aprilie 2025 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

Având în componența sa:
Președintele completului, judecătorul Panov Ana
Judecătorii Corlăteanu Diana și Bagrin Lucia

soluționând fără citarea părților, recursul declarat de Cazacu Radu,

împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 6 ianuarie 2025, prin care a fost admisă parțial cererea de asigurare a acțiunii,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Gheorghe Macovei în interesele lui Tripac Sergiu împotriva lui Cazacu Radu cu privire la încasarea datoriei scadente, a dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată,

c o n s t a t a t:

Circumstanțele cauzei:

La 2 decembrie 2024, Tripac Sergiu, prin intermediul avocatului Gheorghe Macovei, s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Cazacu Radu cu privire la încasarea datoriei scadente, a dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată.

Concomitent cu depunerea acțiunii, reprezentantul reclamantului Tripac Sergiu, avocat Gheorghe Macovei, în temeiul prevederilor articolelor 174 alin. (1) și 175 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, a solicitat aplicarea măsurii de asigurare a acțiunii sub forma sechestrului pe bunurile și mijloacele bănești (inclusiv pe conturile bancare) ale pârâtului, în limita valorii acțiunii de 263 389, 59 USD.

În argumentarea cererii de asigurare, reprezentantul reclamantului Tripac Sergiu, avocat Gheorghe Macovei a invocat că deoarece obiectul acțiunii civile constituie o obligație pecuniară, respectiv măsura de asigurare sub forma sechestrului aplicat pe bunurile și mijloacele bănești ale pârâtului reprezintă o

modalitate sigură și corectă în vederea restituirii creanțelor legitime în formă bănească, astfel corelația dintre măsurile de asigurare a acțiunii și obiectul acțiunii este evidentă.

Menționează că datorită sumei mari care urmează a fi compensată, consideră că pericolul de degradare, risipire, înstrăinare sau distrugere (periculum in mora) trebuie luat în calcul, deoarece bazându-se pe raționamentul precum că debitorul până în momentul de față nu și-a onorat obligațiile cu bună-credință, nu are decât să creadă că acesta dorește să se eschiveze de la plata creanțelor. Or, consideră justă ipoteza că pârâtul nu are determinarea și intenția de a-și respecta partea sa de obligații reieșite din recipisa din 24 noiembrie 2021.

Poziția instanței de fond:

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 6 ianuarie 2025, a fost admisă parțial cererea reprezentantului reclamantului Tripac Sergiu, avocat Macovei Gheorghe, privind aplicarea măsurii de asigurare a acțiunii și s-a aplicat sechestru pe mijloacele bănești, aflate pe conturile bancare, bunurile mobile și imobile ale pârâtului Radu Cazacu, în limita sumei de 170 000 USD, convertiți în monedă națională conform cursului valutar stabilit de BNM la momentul executării încheierii. În rest cerințele lui Tripac Sergiu, s-au respins.

Solicitarea recurentei:

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 27 ianuarie 2025, Cazacu Radu a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 6 ianuarie 2025, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de fond, soluționarea problemei în fond și respingerea cererii privind aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii.

Argumentele recurentului:

În argumentarea cererii de recurs, recurentul Cazacu Radu a invocat că înainte de a încuviința cererea reclamantului pentru asigurarea acțiunii, instanța are obligația de a examina motivele, circumstanțele și probele indicate de reclamant în cererea privind aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii. Or, orice demers sau cerință înaintată instanței de judecată, necesită a fi argumentată în fapt și în drept.

Relevă că contrar prevederilor legale, instanța de judecată n-a argumentat din ce motive neaplicarea măsurilor de asigurare ar face imposibilă executarea hotărîrii judecătorești, or circumstanțele de fapt invocate în susținerea pretențiilor din acțiune nu pot fi preluate automat pentru motivarea necesității aplicării măsurilor de asigurare.

Afirmă că atât partea reclamantă, cât și instanța de judecată urmează să motiveze suficient și convingător de ce neaplicarea măsurilor de asigurare în speță ar face imposibilă executarea unei eventuale hotărâri judecătorești.

Menționează că, simpla existență a pretenției pecuniare, nu constituie temei în a considera că neaplicarea măsurilor asigurătorii, ar face imposibilă executarea unei eventuale hotărâri judecătorești favorabile reclamantului. Or, anume reclamantului îi aparține obligația de a proba riscul deteriorării, pieirii precum și eventualei înstrăinări a bunurilor pârâtului care, în final, ar duce la neexecutarea hotărârii judecătorești.

Totodată, indică că situația de fapt denotă netemeinicia în esență a motivelor invocate de către reclamant și instanța de judecată în susținerea ipotezei despre imposibilitatea executării unei hotărâri judecătorești.

Remarcă că este om de afaceri, pentru care suma pretinsă în prezenta cauză nu este una care nu ar putea fi executată. Fără a detaliza lista bunurilor mobile și imobile pe care le deține recurentul cu drept de proprietate, subliniază că doar suma venitului sub formă de dividende încasată în perioada 2021-2024 de la repartizarea parțială a profitului net depășește 15 000 000 lei.

La fel, indică că SRL „RADU-PROMO" (IDNO: 1014600011943), în care recurentul deține 40% din capitalul social, este o companie cu activitate curentă vastă și profitabilă, realizând profit net (după impozitare) pentru perioada 2021-2023 mai mult de 66 000 000 lei.

Aderent, punctează că potrivit certificatului de moștenitor legal anexat la cererea de chemare în judecată se atestă că, reclamantul Tripac Sergiu deține doar ¼ din patrimonial succesoral rămas după decesul Tripac Valeriu. Celelalte ¾ , fiind deținute în cotă-parte a câte ¼ de către Guțul Marina (soția defunctului), Tripac Andrei (fiul defunctului), Tripac Mihail (fiul defunctului). Cu toate acestea, reclamantul solicită încasarea datoriei pretinse în mărime integrală în beneficiul său.

Suplimentar, recurentul a prezentat dovada deținerii în proprietate a bunurilor imobile și mobile, a căror valoare de piață este suficientă în eventualitatea executării hotărârii de încasare emise urmare a examinării cauzei de către instanța de fond.

La 15 martie 2025, avocatul Gheorghe Macovei în interesele lui Tripac Sergiu a depus referință asupra cererii de recurs declarate de Tripac Sergiu, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 6 ianuarie 2025. A solicitat respingerea recursului și menținerea încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 6 ianuarie 2025.

Termenul de declarare a recursului:

În corespundere cu prevederile art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din actele cauzei rezultă că încheierea recurată a fost pronunţată la 6 ianuarie 2025, iar la actele cauzei lipsește dovada recepționării încheierii recurate de către recurent. Astfel, cererea de recurs a fost depusă la 27 ianuarie 2025 (f. d. 25-29).

Astfel, recursul declarat de Cazacu Radu împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 6 ianuarie 2025 se consideră depus în termen.

Aprecierea instanţei de recurs:

Analizând legalitatea şi temeinica încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces şi a materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curții de Apel Centru conchide recursul întemeiat şi pasibil de a fi admis, iar încheierea instanței de fond casată, din considerentele ce succed.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

În baza art. 427 lit. c) Cod de procedură civilă instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, soluționând prin decizie problema respectivă.

În acord cu prevederile art. 174 Cod de procedură civilă la cererea participanților la proces, judecătorul sau instanţa dispune în aceeași zi aplicarea sau neaplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii. Asigurarea se admite în orice fază a procesului pînă la etapa în care hotărârea judecătorească devine definitivă, în cazul în care neaplicarea măsurilor de asigurare a acţiunii ar face imposibilă executarea hotărârii judecătorești.

În temeiul art. 175 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă în vederea asigurării acţiunii, judecătorul sau instanţa este în drept să pună sechestru pe bunurile sau pe sumele de bani ale pârâtului, inclusiv pe cele care se află la alte persoane.

În acest context Colegiul notează că, asigurarea acțiunii civile constă dintr-o totalitate de măsuri silite temporare, dispuse de către judecător sau instanța de judecată la solicitarea părții interesate, menite să garanteze executarea efectivă a unei hotărâri judecătorești definitive și aceste măsuri au următoarele particularități: sunt urgente; au un caracter temporar; au drept scop apărarea drepturilor patrimoniale ale solicitantului; urmează să fie în concordanță cu obiectul acțiunii.

Indiferent de forma aplicabilă, măsura asiguratorie ține de substanța obiectului acțiunii, judecătorul urmând să o dispună doar în cazul în care, în mod plauzibil, se afirmă un risc al unei eventuale imposibilități de executare, sarcina probațiunii întru aplicarea măsurii de asigurare fiind pusă pe seama solicitantului, care urmează să prezinte probe pertinente și să justifice necesitatea asigurării

acesteia, iar aprecierea pericolului ținut de substanța obiectului acțiunii este la latitudinea instanței de judecată.

Astfel, Colegiul subliniază că pentru a dispune aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii nu este suficientă acceptarea spre examinare a cererii de chemare în judecată cu caracter patrimonial, ci este necesar ca judecătorul sau instanța de judecată să stabilească, în baza probelor și argumentelor prezentate de reclamant, că ***neluarea unor astfel de măsuri ar putea face imposibilă executarea hotărârii judecătorești***.

În această ordine de idei, Colegiul reține că stabilirea oricărei restricții față de pârât, prin măsurile de asigurare a acțiunii, se permite doar în cazuri excepționale, în baza unor temei expres prevăzute de Codul de procedură civilă.

Colegiul relevă că, la pronunțarea încheierii privind aplicarea măsurilor de asigurare sau neaplicarea acestora, judecătorul urmează să verifice: raționalitatea și temeinicia cerințelor solicitantului despre aplicarea măsurilor de asigurare; probabilitatea cauzării unui prejudiciu solicitantului în cazul neaplicării măsurilor de asigurare; dacă există pericolul in mora (pericol de dispariție, degradare, înstrăinare, risipire a bunului sau proastă administrare); asigurarea unui echilibru între părțile cointeresate; preîntâmpinarea atingerii intereselor publice sau a intereselor unor terți în cazul aplicării măsurilor de asigurare; în ce măsură modalitatea de asigurare a acțiunii solicitate este în corelație cu obiectul acțiunii înaintate și dacă aceasta va asigura realizarea de facto a scopului măsurilor de asigurare.

În același timp, asigurarea acțiunii trebuie să corespundă scopului legitim şi să fie proporțională, adică ingerințele în drepturile pârâtului trebuie să fie echilibrate într-o măsură rezonabilă de protecția anticipată a drepturilor reclamantului.

Din actele cauzei rezultă că la 2 decembrie 2024, Tripac Sergiu, prin intermediul avocatului Gheorghe Macovei, s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Cazacu Radu cu privire la încasarea datoriei scadente, a dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată.

Concomitent cu depunerea acțiunii, reprezentantul reclamantului Tripac Sergiu, avocat Gheorghe Macovei, în temeiul prevederilor articolelor 174 alin. (1) și 175 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, a solicitat aplicarea măsurii de asigurare a acțiunii sub forma sechestrului pe bunurile și mijloacele bănești (inclusiv pe conturile bancare) ale pârâtului, în limita valorii acțiunii de 263 389, 59 USD.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 6 ianuarie 2025, a fost admisă parțial cererea reprezentantului reclamantului Tripac Sergiu, avocat Macovei Gheorghe, privind aplicarea măsurii de asigurare a acțiunii și s-a aplicat sechestru pe mijloacele bănești, aflate pe conturile bancare, bunurile mobile și

imobile ale pârâtului Radu Cazacu, în limita sumei de 170 000 USD, convertiți în monedă națională conform cursului valutar stabilit de BNM la momentul executării încheierii. În rest cerințele lui Tripac Sergiu, s-au respins.

Analizând încheierea supusă recursului, materialele cauzei și motivele invocate de recurent, Colegiul judiciar constată că, instanța de fond eronat a reținut starea de fapt și a aplicat cadrul legal situației.

La caz, Colegiul judiciar relevă că în argumentarea soluției sale, prima instanță s-a limitat la reproducerea normelor cu privire la asigurarea acțiunii și a indicat că reclamantul a demonstrat necesitatea aplicării măsurilor de asigurare a acțiunii, fiind suficientă aplicarea sechestrului pe bunurile şi mijloacele băneşti ale pârâtului Radu Cazacu, în limita datoriei în sumă de 170 000 USD.

În acest sens, instanța de recurs relevă că la actele cauzei au fost anexate doar înscrisurile în baza cărora și-a întemeiat acțiunea, însă lipsește dovada notificării pârâtei cu instituirea unui termen de stingere a datoriei.

Totodată, Colegiul reține ca fiind întemeiate alegațiile recurentului precum că fiind om de afaceri, pentru care suma pretinsă în prezenta cauză nu este una care nu ar putea fi executată și a reliefat că suma venitului sub formă de dividende încasată în perioada 2021-2024 de la repartizarea parțială a profitului net depășește 15 000 000 lei.

La fel, a prezentat probe care confirmă că SRL „RADU-PROMO” (IDNO: 1014600011943), în care recurentul deține 40% din capitalul social, este o companie cu activitate curentă vastă și profitabilă, realizând profit net (după impozitare) pentru perioada 2021-2023 mai mult de 66 000 000 lei.

Totodată, în dovedire, instanța de recurs remarcă că recurentul a prezentat două rapoarte de evaluare a proprietăților imobiliare, pe care le deține în proprietate, și care confirmă că valoarea de piață a bunurilor imobile constituie suma de 695 000 lei și respectiv 2 420 000 lei

În asemenea circumstanțe, Colegiul judiciar reiterează că asigurarea acțiunii trebuie să corespunsă scopului legitim și să fie proporțională, adică ingerințele în drepturile pârâtei trebuie să fie echilibrate într-o măsură rezonabilă de protecție anticipată a drepturilor reclamantului. Depășirea scopului asigurării echivalează cu încălcarea gravă a drepturilor pârâtului în cadrul procesului civil.

În acest sens, Colegiul conchide că instanța ierarhic inferioară a omis să argumenteze necesitatea instituirii măsurilor de asigurare prin prisma aprecierii

pericolului eventualei imposibilități de executare ținut de substanța obiectului acțiunii.

Totodată instanța de recurs remarcă că, legislația procesuală civilă lasă judecătorului posibilitatea de a aprecia întinderea şi caracterul real și ireversibil al prejudiciului, a cărui producere iminentă este invocată de reclamant.

Astfel, în contextul aplicării măsurilor asiguratorii, Curtea Europeană a subliniat că, atât în procesul penal, cât şi în procesul civil, este importantă demonstrarea existenţei riscului întârzierii aplicării măsurii (periculum in mora) (a se vedea DCC nr.55 din 4 mai 2023, § 56; Fabrizio Stefano Piras v. San Marino (dec.), 27 iunie 2017, § 53).

De asemenea, în jurisprudenţa sa, Curtea a reţinut că măsurile provizorii, aplicate în fiecare caz separat examinat de instanţa de judecată, ţin de substanţa obiectului acţiunii. Instanţa urmează să dispună măsura provizorie, care menţine starea de fapt pe durata examinării cauzei, în circumstanţe în care, în mod plauzibil, se afirmă un risc al unei pagube ireparabile (HCC nr. 31 din 1 octombrie 2013, §72).

Așadar, atunci când există riscul ca o măsură să impună o sarcină excesivă, trebuie să existe anumite garanții procedurale, astfel încât să se asigure că funcționarea sistemului și impactul acestuia asupra drepturilor de proprietate ale solicitantului nu sunt nici arbitrare, nici imprevizibile (a se vedea, de exemplu, Džinić v. Croația, 17 mai 2016, § 68).

În această ordine de idei, Colegiul judiciar notează că, conform art. 177 alin. (1) Cod de procedură civilă, în cererea de asigurare a acțiunii se indică motivele și circumstanțele pentru care se solicită asigurarea acțiunii. Astfel, legiuitorul a pus în sarcina solicitantului prezentarea unor probe pertinente, care ar justifica necesitatea asigurării acțiunii.

Prin urmare, instanța de recurs menționează că, măsurile provizorii aplicate în fiecare caz separat de către instanța de judecată țin de substanța obiectului acțiunii. Instanța urmează să dispună măsura provizorie, care menține starea de fapt pe durata examinării cauzei, în circumstanțe, în care în mod plauzibil există riscul unei pagube ireparabile.

Colegiul judiciar remarcă că simpla existență a pretențiilor pecuniare față de recurent/pârât nu justifică temeinicia cererii de asigurare a acțiunii, în condițiile în care scopul asigurării acţiunii urmează să fie invocat şi justificat de persoana care solicită aplicarea măsurilor de asigurare, deoarece asigurarea acţiunii constă din limitări, interdicţii sau obligaţii dispuse în mod operativ de către instanţa de judecată.

În acest sens, Colegiul judiciar apreciază ca fiind prematură și incorectă soluția instanței de fond, cu privire la aplicarea măsurilor de asigurare, așa cum a fost menționat.

Mai mult ca atât, asigurarea acțiunii civile este o măsură care implică anumite restricții și imixtiuni în sfera drepturilor pârâtului. Astfel, la caz nu este întrunit caracterul de raționalitate și temeinicie a cerințelor solicitantului despre aplicarea măsurilor de asigurare. Aplicarea măsurii de asigurare a acțiunii impune limitări serioase în exercitarea drepturilor civile ale persoanei și nu poate fi dispusă în mod expres, având la bază simple afirmații, ci urmează a fi demonstrat efectiv existența riscurilor justificative. Or, măsura în cauză limitează drepturile patrimoniale fundamentale ale persoanei apărate de art.46 al Constituției Republicii Moldova și art.1 din Protocolul nr.1 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Măsura sechestrului asupra bunurilor reprezintă o ingerință directă în exercitarea dreptului său de proprietate. Prin urmare, încălcarea de către stat a acestui drept, urmează a fi realizată doar în circumstanțe excepționale, cu asigurarea unui echilibru justificativ între interesele generale ale societății în coraport cu interesele individuale.

Colegiul judiciar accentuează că, în jurisprudenta CEDO, principiul egalității armelor semnifică tratarea egală a părților pe toată durata desfășurării procedurii în fața unui tribunal, fără ca una din ele să fie avantajată în raport cu cealaltă parte din proces. Acest principiu-unul din elementele noțiunii mai largi de proces echitabil- impune fieărei părți să i se ofere posibilitatea rezonabilă de a-și susține cauza sa în condiții care să nu o plaseze într-o situație de net dezavantaj în raport cu „adversarul” ei (cauza Ankerl contra Suediei, hotarârea din 18 februarie 1997; cauza Niderost - Huler contra Suediei, hotărârea 1997-I/24 noiembrie 1997).

În același timp, Colegiul civil reiterează că, pe lângă faptul că scopul măsurilor de asigurare este de a conserva o anumită situație legală sau de fapt pentru a proteja drepturile părții interesate, acestea urmează a fi proporționale, adică ingerințele în drepturile pârâtului trebuie să fie echilibrate într-o măsură rezonabilă de protecția anticipată a drepturilor reclamantului.

Deci, Colegiul evidențiază că reclamantul/intimat Tripac Sergiu nu a prezentat careva probe, care să demonstreze existența riscului imposibilității punerii în executare a eventualei hotărâri judiciare de admitere a acțiunii.

Prin urmare, Colegiu civil conchide că, instanța de fond eronat a opinat cu privire la faptul că neaplicarea măsurilor de asigurare în raport cu pârâtul Cazacu Radu ar duce la o situație de imposibilitate a executării unei eventuale hotărâri.

Reieșind din faptul că argumentele recursului declarat de Cazacu Radu sunt întemeiate, instanţa de recurs consideră necesar de a admite recursul, a casa integral încheierea instanței de fond, soluționând prin decizie problema respectivă,

cu respingerea cererii depuse de avocatul Gheorghe Macovei în interesele lui Tripac Sergiu cu privire la aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii.

În conformitate cu art. 427 lit. c) și art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,-

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de către Cazacu Radu.

Se casează încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 6 ianuarie 2025, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Gheorghe Macovei în interesele lui Tripac Sergiu împotriva lui Cazacu Radu cu privire la încasarea datoriei scadente, a dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată, și soluționează prin decizie problema în fond, prin care:

Se respinge cererea depusă de avocatul Gheorghe Macovei în interesele lui Tripac Sergiu cu privire la aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele completului,
Judecătorul: Panov Ana

Judecătorii: Corlăteanu Diana

Bagrin Lucia